

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.101/2009/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2011. évi január hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A halált okozó testi sértés büntette miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2009. évi szeptember hó 3. napján kihirdetett 1.B.873/2008/12. számú **ítéletét megváltoztatja, a kényszergyógyítás elrendelését mellőzi.**

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3.750.- /Háromezer-hétszázötven/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Veszprém Megyei Bíróság a Veszprémben, 2009. március 11. és szeptember 3. napján tartott tárgyalások alapján hozott, és az utóbbi napon kihirdetett 1.B.873/2008/12. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.170.§ /1/ bekezdésébe ütköző és /6/ bekezdésének II. fordulata szerint minősülő halált okozó testi sértés büntetében, ezért 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a vádlott kényszergyógyítását. Rendelkezett a bűnjelekről, és kötelezte a vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.311/2009/1-I. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, ezzel együtt hangot adott annak az álláspontjának, hogy a megyei bíróság a döntésére lényeges kihatással nem járó, relatív eljárási szabályt sértett, amikor a nyomozás során bevont két igazságügyi orvosszakértő helyett, csak egyiküket idézte és hallgatta meg. A bizonyítási eszközök részletes és alapos elemzésével egyébként megalapozottnak tartott tényállást két ponton tartotta szükségesnek kiegészíteni, illetve helyesbíteni azzal, hogy a vádlott a cselekmény végrehajtásakor „kondicipőt” „viselt, továbbá az ítélet 6. oldala első bekezdésében írt diagnosztikai tévedéssel foglalkozó utolsó mondata helyett azzal, hogy „a kórházba szállított sértettet intenzív terápiás kezelésben részesítették. A mellkasröntgen bordatörését nem mutatta ki, mivel a tört végek nem távolodtak el egymástól. Ennek a diagnosztikus tévedésnek nem volt részoki szerepe a halál bekövetkezésében. Az alkoholelvonási tünetegyüttes mellett a tüdőgyulladás kezelését megkezdték, a sértettet oxigén terápiában részesítették, antibiotikumos kúrát is előkészítettek, de ennek alkalmazására a hirtelen keringés összeomlás következtében beállt halál miatt, nem került sor. „

Pontosítandónak tartotta a jogi indokolást akként, hogy a vádlottat a testi sértés okozására irányuló egyenes szándék vezérelte. Ennek következményeként az enyhítő körülmények közül mellőzni indítványozta az eshetőleges szándékot. A súlyosító körülményeket a családon belüli erőszak elszaporodottságával indítványozta kiegészíteni.

A büntetési célok eléréséhez az enyhítő körülmények túlsúlya miatt a büntetési tételkeret középértékét el nem érő főbüntetést arányosnak tartotta és nem értett egyet a védelmi jogorvoslattal.

Az ítéletábrány nyilvános ülésén a védő perbeszédében a fellebbezést fenntartotta. A tényállást nem vitatta, kifejtette, hogy a sértett halálának bekövetkezésében több tényező hatott közre, mivel későn került sor az orvosi ellátására, amennyiben a bordatörését felismerik, sokkal radikálisabb kezelést kaphatott volna, olyan sorsszerű megbetegedési is voltak, amelyek elősegítették a halálához vezető folyamatot. Ezek enyhítő körülményként történő súlyozott figyelembevételével védelemre a kiszabottnál enyhébb büntetést tartott indokoltnak.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az ítéletábrány nyilvános ülésén az átiratban foglaltakat fenntartotta és jogszabályváltozásra figyelemmel a kényszergyógyítás mellőzésére tett további indítványt.

A vádlott felszólalásában csatlakozott védőjéhez, megbánásának adott hangot, és elmondta, hogy a testvére halálát nem akarta, munkahelye megszűnt, jelenleg

szőlőmetszést vállalt márciusig, ebből az alkalmi munkából hektáronként 35.000.-forintot keres, várhatóan 5 hektár után kap juttatást.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezés alapján a Be.348. § /1/ bekezdésének megfelelően a Veszprém Megyei Bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek eredményeként az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelmeket alaptalannak, a fellebbviteli főügyészség indítványát alaposnak találta.

Megállapította, hogy az első fokú bíróság relatív eljárási szabályt sértett, amikor a boncolást elvégző és a nyomozati szakban az együttes szakvéleményt előterjesztő orvosszakértőket tárgyalásra megidézte, de csak egyiküket, **szakértő 1** orvosszakértőt hallgatta meg. Ez a Be. 101.§-nak /2/ bekezdésébe ütköző szabályszegés az érdemi felülvizsgálatot azonban nem akadályozta, mivel **szakértő 1** a bíróság előtt **szakértő 2** orvosszakértő távollétében az írásban előterjesztett szakvéleményt - **szakértő** társa nevében is - változtatás nélkül fenntartotta, az általa szóban előterjesztett szakvélemény az alapbizonyítékokhoz képest nem vezetett az együttes szakvéleményük kiegészítéséhez, illetve annak módosítását nem eredményezte, ezért ez az eljárási hiba az ítélet érdemi felülvizsgálatát nem akadályozta.

Egyéb tekintetben a Veszprém Megyei Bíróság a büntetőeljárás szabályait betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, valamennyi, részben személyi bizonyítékokat, másrészt az orvosszakértői véleményeket, orvosi dokumentációk adatait és egyéb okirati bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve perrendszerűen értékelte.

Indokolási kötelezettségének eleget téve vizsgálta a vádlott vallomását, megindokolta, hogy annak mely részeit fogadta el a tényállás megállapításának alapjául. A vádlott ténybelileg elismerte a testvére bántalmazását és az elszenvedett rúgások közrehatását annak halálában. A cselekmény elkövetésének előzményeit, annak körülményeit, a sértett ezt követő állapotát alapvetően **tanú 3-nak** az eseménysorról hitelesen beszámoló és más bizonyítékokkal alátámasztott tanúvallomása alapján állapította meg, akinek a vallomása összhangban állt az egyes részmozzanatok figyelemmel kísérése **tanú 8**, továbbá a házi orvos **tanú 6**, **tanú 1** és **tanú 9** mentősök tanúvallomásával. Részletesen elemezte az ezekkel a bizonyítékokkal szemben álló **tanú 2** tanú által a sértett sérülésének keletkezési okára, időpontjára tett előadását, amelyet a vallomását támogató **tanú 10**, **tanú 7** tanúk egymást kioltó vallomásainak tartalma is megcáfolt. Helytálló mérlegeléssel állapította meg a megyei bíróság, hogy **tanú 3** vallomásának hitelességét illetően kétség nem merült fel, ugyanakkor meggyőző indokolással adott számot arról, hogy az utóbbi tanúvallomások miért nem voltak elfogadhatók a tényállás alapjául. Az elfogadott személyi bizonyítékokon túlmenően, az orvosszakértői vélemény által igazoltan állapította meg, hogy a sértett a

vádbeli alkalommal történt bántalmazásakor - és nem későbbi időpontban, vagy balesetből eredően - szenvedte el a boncoláskor feltárt sérüléseit.

A vád tárgyává tett vádlotti magatartással kapcsolatban a tényállás felderített és megalapozott, kellően megindokolt, védelmi oldalról a perorvoslat nem érintette. A fellebbviteli főügyészség részéről csupán amiatt érte kifogás, hogy szerepeltetni kellett volna a tényállásban milyen cipőt viselt a vádlott. Az ítélet tábla álláspontja szerint a lábbeli milyenségének feltüntetése valóban szükséges lenne, ha annak jellemzői az átlagostól eltérnek és mint lényeges körülmény a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélésénél elengedhetetlenül szükséges tényállásbeli adat, azonban jelen ügy megalapozottságát nem érinti, hogy a vádlott milyen félcipőt viselt a cselekmény végrehajtásakor, ezért e vonatkozásban nem kellett a tényállást kiegészíteni.

Annak a tényállás kisebb mértékű pontosítását, illetve kiegészítését érintő főügyészségi indítványnak, hogy a sértett bordatörése kórházi ellátásban történt fel nem ismerésének milyen szerepe volt a halál bekövetkezésében, az ítélet tábla helyt adott és magából az ítélet indokolásában szereplő adatokból, valamint az első fokú bíróság által elfogadott szakértői vélemény alapján a tényállást pontosította. Ugyanis nyomatékosítani kellett, hogy a bordatörések fel nem ismerésének elmaradása megszakította-e a vádlott által elindított és a sértett halálához vezető okfolyamatot és volt-e abban részoki szerepe.

Ezért a felülbírálat során az ítélet tábla az ítélet 6. oldalának első bekezdését követően a Be. 352. § /1/ bekezdés a) pontja alapján a következőkkel egészítette ki a tényállást az igazságügyi orvos szakértőknek az orvosi dokumentumokon és a boncolás adatain nyugvó véleménye alapján: „Amikor **sértett** két nappal a bántalmazása után, 2008. április 11-én a kora délutáni órákban kórházi felvételre került, neurológiai és alkoholemegvonási

tünetegyüttesnek a képe mutatkozott nála, ezért első ízben MRI vizsgálatot, majd hallgatózási lelet alapján mellkasröntgent végeztek, amely nem mutatott ki bordatörést a törött csontvégek el nem mozdulása miatt. Az alkoholemegvonási tünetegyüttese és ideggyógyászati elváltozásainak kezelése mellett, melyek javuló képet mutattak, a tüdőgyulladás kezelését megkezdték, oxigénterápiában részesítették, az antibiotikumos kúrát előkészítették, de erre már a sértett hirtelen keringés összeomlása és az ebből adódó halála miatt nem került sor. Ily módon a bordatörés fel nem ismerése semmilyen részoki szerepet a sértett halálában nem játszott .”

A fenti kiegészítésekkel, továbbá a személyi részt illetően azzal, hogy a vádlott jelenleg alkalmi munkából él, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes

a Be. 351. § /2/ bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól és a másodfokú felülbírálat során irányadó volt, határozatát az ítélőtábla erre alapította.

Az első fokú bíróság a tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekményt az anyagi jogszabályoknak megfelelően, helyesen minősítette.

A sértett halálához vezető okfolyamat elindítója az elkövető aktív magatartása volt, hisz azért került kórházba, mert a vádlottól elszenvedett sorozatos bordatörései miatt következményes tüdőgyulladás lépett fel nála, a légzése elnehezedett, oxigénhiányos agyi károsodásra utaló ideggyógyászati tünetegyüttese volt. Az elszenvedett bántalmazások elindították a halálhoz vezető okfolyamatot, a sértett saját sorsú megbetegedései, alkoholelvonási tünetei, a bordatörések szövődményeként fellépő következményes tüdőgyulladás állapotának romlását felerősítették, így az utóbb bekövetkezett halála és a sérülések között az okozati összefüggés közvetetten fennáll, ezért a vádlott büntetőjogi felelősségét a sértett halála, mint eredmény miatt meg kellett állapítani.

A megyei bíróság helytálló jogi indokolását az ítélőtábla annyiban pontosította a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően, hogy az önhibából eredő italfogyasztás következtében előállt bódult állapotú vádlottat az elkövetés körülményeit, a tárgyi oldal elemeit figyelembe véve, a testi sértés egyenes szándéka vezette. Az ittas vádlott, amikor a gyenge fizikumú, szintén alkoholos befolyásoltság alatt álló sértettet utolérte, fejét ököllel ütlegelte, a földre került sértettet tovább bántalmazta és rugdosta. Tudatának ekkor át kellett fognia, hogy a sértett a bántalmazás következtében megsérülhet, azt kifejezetten kívánva cselekedett.

Aktuális tudattartalma a bántalmazás intenzitását tekintve, az elkövetéskor akár nyolc napon túl gyógyuló szándékos testi sértés okozására terjedt ki, az első fokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy ennek lehetőségét eshetőleges szándéka, míg a halálos eredményt hanyag gondatlansága fogta át.

A megyei bíróság - a büntetés kiszabása körében azzal a másodfokon történt kiegészítéssel, hogy a családon belüli erőszak elszaporodottsága további súlyosító tényező, az eshetőleges szándékot pedig a fentiekben írtak következményeként mellőzni kellett az enyhítő körülmények közül - a bűnösségi körülményeket hiánytalanul feltárta, és súlyuknak megfelelően mérlegelte. A törvényi büntetési tételkeret alsó határán kiszabott szabadságvesztés mértékében a vádlott javára figyelembe vett enyhítő körülmények, így a védelem által hivatkozott késedelmes

orvoshoz fordulás, a sértett sorsszerű megbetegedései, mint a sértett halálához vezető folyamatban közreható, büntetést csökkentő tényezők értékelést nyertek. A cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott bűnösségének fokához és a vádlott előző büntetéseiből adódó személyi társadalomra veszélyességéhez igazodó fő és mellékbüntetés a büntetési célok biztosítására alkalmas, törvényes joghátrány. Olyan új körülményt azon kívül, amelyeket az első fokú bíróság a tettarányos büntetésben nem méltányolt, az ítéletábra nem tárt fel, ezért az enyhítésre irányuló fellebbezés nem volt eredményes.

Az alkoholfüggő vádlott kényszergyógyítását is megalapozottan rendelte el a megyei bíróság, mivel a bizonyítottan alkoholfüggő vádlott életvezetésébe, személyiségébe az italfogyasztás beépült és döntő szerepet játszott abban, hogy rátámadt a testvérére. A Btk. módosítás folytán, annak 75.§-a 2010. május 1. napjától kezdődően hatályon kívül helyezésre került, ettől kezdődően a kényszergyógyítás elrendelésének jogszabályi alapja hiányzik, ezért a másodfokú felülbírálat során az ítéletábra a kényszergyógyítást - amelynek elrendelésére első fokon törvényesen került sor - mellőzte.

Emiatt az első fokú ítéletet a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be. 381.§ /1/ bekezdése alapján rendelkezett a kirendelt védő díjával kapcsolatban a fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költségről, amelynek viselésére a vádlott köteles.

G y ő r , 2011. január 25. napján

Dr.Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr.Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ez az ítélet és a Veszprém Megyei Bíróság 2009. szeptember 3. napján kelt 1.B.873/2008/12. számú ítéletének megváltoztatással nem érintett része a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2011. január 25. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó